

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 181/10
19.05.2010. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Весне Поповић и Виде Петровић-Шкоро, чланова већа, у парници тужиоца А.М. из Б., чији је пуномоћник М.Т., адвокат из Б., против тужених Љ.Ж. из Б., И.Ч. из Н.Б. и М.Ч. из Н.Б., чији су заједнички пуномоћници И.П. и Н.Ж., адвокати из Б., ради утврђења права својине, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Окружног суда у Београду Гж.13214/06 од 14.03.2008. године, у седници одржаној 19.05.2010. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Окружног суда у Београду Гж.13214/06 од 14.03.2008. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Петог општинског суда у Београду П.1723/05 од 15.06.2006. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор ненадлежности парничног суда за поступање и одлучивање у овој правној ствари. Ставом другим изреке, одбијен је приговор пресуђене ствари. Ставом трећим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и утврђено да је сувласник са 1/9 идеалних делова непокретности ближе описаној у том делу изреке, односно земљишно-књижни сувласник са 7/9 идеалних делова целе непокретности, што су тужени дужни признати и трпети да се тужилац на основу ове пресуде може укњижити у земљишним књигама. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев у преосталом делу као неоснован. Ставом петим изреке, обавезани су тужени да тужиоцу накнаде трошкове парничног поступка.

Пресудом Окружног суда у Београду Гж.13214/06 од 14.03.2008. године, одбијене су као неосноване жалбе парничних странака и потврђена првостепена пресуда у ставу првом, другом и четвртим изреке. У преосталом делу, у ставу трећем и петом изреке, првостепена пресуда је преиначена тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је као законски наследник пок.Д.Ј. сувласник са 1/9 идеалних делова на непокретности ближе описаној у том делу изреке, односно да је земљишно-књижни сувласник са 7/9 идеалних делова целе непокретности, што су тужени дужни да признају и трпе да се тужилац на основу ове пресуде може укњижити у земљишним књигама, као и захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженима накнади трошкове парничног поступка.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужилац је изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане одлуке у смислу чл.399. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда из чл.361. став 2. тач.9. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а ни повреда из тач.12. цитиране законске одредбе, јер побијана пресуда садржи јасне и непротивуречне разлоге о одлучним чињеницама и може се са сигурношћу испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, земљишно-књижни сувласници на кући која је предмет спора су тужилац са 2/3 и Д.Ј. са 1/3 дела (преминула 23.03.1998. године). Њу је надживео њен син Д.Ј. који је преминуо 16.09.2003. године. Он је био нежењен и није оставио потомке. Правноснажним решењем Петог општинског суда у Б. за наследнике пок.Д.Ј. оглашени су тужена Љ.Ж., сестра по оцу сина оставиље и тужени И. и М.Ч., као сестре брата по оцу сина оставиље Д.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно је другостепени суд применио материјално право када је одбио тужбени захтев. Круг законских наследника прописан је чланом 8. Закону о наслеђивању, који је био на правној снази у време када је Д.Ј. преминула («Сл.гласник РС» бр.46/95, 101/03). Према тој одредби, оставиоца наслеђују: његови потомци, његови усвојеници и њихови потомци, његов брачни друг, његови родитељи, његови усвојиоци, његова браћа и сестре и њихови

потомци, његови дедови и бабе и њихови потомци и његови остали преци (став 1.). Наслеђује се по наследним редовима (став 2.). Наследници ближег наследног реда искључују из наслеђа наследнике даљег наследног реда (став 3.). Први наследни ред чине оставиочеви потомци и његов брачни друг (чл.9.). Други наследни ред чине оставиочев брачни друг и оставиочеви родитељи и њихово потомство (чл.12.). Ако оставиочев родитељ не може или неће да наследи, његов део на једнаке делове наслеђују његова деца (браћа и сестре оставиоца), његови уници и прауници и његови даљи потомци, по правилима која важе када оставиоца наслеђују његови потомци (чл.13. став 2.). Трећи наследни ред чине оставиочеви дедови и бабе и њихово потомство (чл.16.).

Одредбом чл.35. истог закона прописано је да усвојеник из непотпуног усвојења, његови потомци и његови усвојеници из потпуног усвојења и њихови потомци, наслеђују само усвојиоца исто као што деца и њихови потомци наслеђују своје родитеље ако та права при усвојењу нису ограничена или искључена (став 1.). Непотпуно усвојење не смета наслеђивању између усвојеника и његових крвних сродника (став 2.).

У овом случају, иза пок.Д.М. на наслеђе се позива њен син Д. С обзиром да Д. није имао наследнике из првог наследног реда (супругу и децу), на наслеђе се позивају његови наследници из другог наследног реда - браћа и сестре по оцу, овде тужени. Тужилац је покојном Д. у трећем наследном реду. Нису основани ревизијски наводи да су усвојењем Д. од другог мужа покојне Д. прекинуте везе Д. са крвном породицом. У питању је непотпуно усвојење. Према чл.17. став 1. Закона о усвојењу («Сл.лист ФНРЈ» 30/47) усвојењем се стварају између усвојиоца са једне стране и усвојеника и његових потомака са друге стране, права и дужности која по закону постоје између родитеља и деце. Ставом 3. усвојењем не настају између усвојеника и сродника усвојиоца однос сродства ни права ни дужности која се на том односу заснивају. Усвојење не утиче на право усвојеника према његовим родитељима и другим сродницима, као ни на његове дужности према њима (став 4.). Одредбом чл.19. став 3. истог закона прописано је да усвојилац не може наследили усвојеника по закону.

Како се у конкретном случају ради о непотпуном усвојењу, усвојеник, у овом случају Д., супротно ревизијским наводима је задржао везе са својом крвном породицом, у овом случају према туженима. Његова наследна права су према усвојиоцу и његовим сродницима сужена, а не према његовој крвној породици. Дакле, иако је Д. усвојеник из непотпуног усвојења, тим усвојењем нису прекинуте његове везе са крвном породицом, тј. његовим родитељима и браћом и сестрама по оцу, које је у овом случају имао и који, како то правилно закључује другостепени суд, улазе у круг законских наследника из другог наследног реда. С тим у вези, нису основани ни ревизијски наводи да Д. наследници нису у сродству са пок.Д., мајком Д. и да нису могли бити оглашени за наследнике. Наиме, на заоставштини пок.Д.Ј. би (да је спроведен оставински поступак), био оглашен за наследника њен син Д. Наследници ступају у права и обавезе оставиоца тренутком смрти, а не даном доношења решења о наслеђивању. Због тога је у тренутку смрти пок.Д.Ј., њен наследник био њен син Д. На тај начин је имовина његове мајке - пок.Д. прешла у његову (Д.) имовину. С обзиром да је он надживео мајку, а да је од наследника оставио наследнике из другог наследног реда - тужене, то су они правилно оглашени за наследнике у поступку расправљања заоставштине иза пок.Д. Тужени као наследници другог наследног реда, искључују из наслеђа наследника даљег наследног реда - тужиоца (чл.8. став 3. Закона о наслеђивању).

На основу чл.405. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија

Предраг Трифуновић, с.р.